

УДК005.3:502

А. Р. Максимюк, Л. М. Мельник, докт. екон. наук, проф.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕФЕКТИВНІ ПРАКТИКИ МІНІМІЗАЦІЇ ВІДХОДІВ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ЗАКЛАДАХ

A. Maksymiuk, L. Melnyk, Dr., Prof.

EFFECTIVE PRACTICES FOR MINIMISING WASTE IN HOTELS AND RESTAURANTS

Упровадження сучасних практик мінімізації та перероблення відходів у готельно-ресторанних закладах є важливою складовою екологічної відповідальності та сталого розвитку індустрії гостинності. Такий підхід дозволяє зменшити негативний вплив на довкілля, оптимізувати операційні витрати й сформувати позитивний імідж закладу серед екосвідомих гостей.

Одним з ключових напрямів мінімізації відходів є скорочення харчових втрат. Це досягається завдяки точному плануванню закупівель, оптимізації порцій, впровадженню технологій контролю залишків, правильному зберіганню продуктів та повному використанню продуктів. Додатково ефективною є практика повторного використання надлишкових продуктів у межах санітарних вимог.

Другий важливий напрям – сортування та перероблення відходів. Більшість закладів запроваджують багатofракційні системи збору: органічні відходи, пластик, папір, скло, метал. Органіка може передаватися на промислове компостування або використовуватися у партнерських програмах з місцевими фермерами. Пластик і скло – направляються на перероблення через ліцензованих операторів. Сучасні готелі також впроваджують станції компактного пресування відходів, що зменшує транспортні витрати та підвищує ефективність утилізації.

Важливим інструментом є цифровізація процесів управління відходами. Використання сенсорів заповненості контейнерів, програм для аналізу харчових втрат (наприклад, Winnow), електронних систем інвентаризації або чат-ботів для контролю залишків дозволяє суттєво зменшити кількість сміття та покращити логістику.

У готелях до ефективних практик також належить відмова від одноразових матеріалів: заміна пластикових пляшок на диспенсери в санвузлах, використання багаторазового посуду, впровадження екоупаковок або перехід на біорозкладні матеріали. Широко застосовується політика «за вимогою», наприклад, зміна рушників чи постелі лише за запитом гостя, що зменшує обсяг пральних відходів та споживання

ресурсів. Крім того, дедалі більше закладів впроваджують партнерські екологічні програми: співпрацю з локальними організаціями, що займаються переробленням, донорськими проектами щодо передачі харчових надлишків, або участь у програмах «нуль відходів».

Таким чином, ефективні практики мінімізації та перероблення відходів у готельно-ресторанних закладах ґрунтуються на поєднанні організаційних, технологічних та екологічних рішень. Вони сприяють не лише зменшенню негативного впливу на довкілля, а й формуванню відповідального, конкурентоспроможного та сучасного підприємства індустрії гостинності.

Література

1. Бутенко О. П., Стрельченко Д. О. Практичні аспекти використання харчових відходів на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 61. С. 110-117.

2. Світлицець О. В., Горішевський П. А., Халілова-Чуваєва Ю. О. Інноваційні стратегії в управлінні готельно-ресторанними послугами: від зелених ініціатив до соціальної відповідальності. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-153>.

УДК 656:504

Л.Я. Малюта, д.е.н., професор; О.І. Малюта, ст. гр. БМм-51

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна)

ЗЕЛЕНА ЛОГІСТИКА ЯК РУШІЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ В УМОВАХ ІНДУСТРІЇ 5.0

L.Ya. Maliuta, Doctor of Economics, Professor; O.I. Maliuta

GREEN LOGISTICS AS A DRIVER OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SUPPLY CHAINS IN INDUSTRY 5.0

Сучасна логістика перебуває у стані глибокої трансформації під впливом глобальних викликів: зміни клімату, цифровізації, геополітичної нестабільності та еволюції суспільних цінностей. У цьому контексті актуальності набуває концепція зеленої логістики, яка у 2025 році є однією з ключових в умовах переходу до сталого розвитку й спрямована на мінімізацію негативного впливу транспортно-складських процесів на довкілля. Такий підхід інтегрується в концепцію Індустрії 5.0, яка на відміну від Індустрії 4.0 орієнтується не лише на автоматизацію та цифрові технології, а й на людину, сталість і соціальну відповідальність бізнесу.

Метою даного дослідження є аналіз основних напрямів розвитку зеленої логістики у 2025 році, визначення її ролі в умовах переходу до Індустрії 5.0, а також окреслення практичних кроків для логістичних компаній в Україні.

Проблематикою формування принципів та векторів зеленої логістики займаються вітчизняні й зарубіжні науковці, зокрема Григорак М., Цеслів О., Коломієць С.[1] розглядають в рамках Індустрії 5.0: процеси ремануфактурингу, мінімізації відходів, моделювання мереж, Скіцько В. [5] досліджує концепцію «логістики 5.0», яка дуже близька до Індустрії 5.0, зокрема синергію людини та ШІ у логістичних системах